

Vidéki levél.

Travnik, 1881. november 2.

T. Szerkesztő Ur! Feltűnt nekem itt Bosnyákországban a fekete fenyő terméketlensége. Ezen fanem itt nagyobbbrészt szórványos csoportokban, vagy kis állabokban jön elő 1300 — 1500 méter magaslatokon.

A talaj, melyen található, sziklás mészkő.

Miután ezen állabokban, annak daczára, hogy a talaj kedvező, nagyon ritkán, és csak szórványosan találtam fiatalost, vizsgálni kezdém annak okát, s azt találtam, hogy a fák majdnem átalában terméketlenek. Ezen terméketlenség okát azon körülmény által vélem megmagyarázhatni, miszerint a fekete fenyőfák a lakosok által — a mint már egy levelemben emlitém — meg vannak rongálva, mert a fák tövéből a nép lemezeket hasogat. gyujtó forgács készítésére. Mindazon fákon, melyek lába így meg van sebesítve, kevés tobozt találni, és azok is, a melyek találhatóak, terméketlenek, míg ellenben azon állabokban, melyeket a bosnyák pusztító keze nem ért, szórványosan látható fiatalos, és a fákon termékeny tobozokat is találtam.

Miután fáink az élet fentartására szükséges táplálékot a gyökerektől a háncsrétegen át nyerik, azt tartom valószínűnek, hogy a fák megsebesítése oka a terméketlenségnek, mert a mag készítésére szükséges anyagot, elegendő háncs hiányában nem szíhatják föl.

Azon fekete fenyőcsoportok vagy állabok, melyekben terméketlen fákat találtam, jegenye fenyők közelében vagy közt állanak, ezek alatt pedig elég fiatalost találni, és nem is lehet állítani, hogy amazok legeltetés vagy elemi csapások, eső lemosás által inkább szenvedtek volna.

Indokoltnak látom tehát azon fennebb koczkáztatott állítást, hogy a fekete fenyőtörzseknek megrongálása gyujtó-forgácsnak kivagdalása által, okozója a fák terméketlenségének. Minthogy gyujtónak csak az erősen gyantás fa jó, s erre a fákat már bevagdálás által előkészítik, a gyantaképzésre föl-

használt anyagok elvonatása a fatenyészettől szintén befolyhat a fák észlelt terméketlenségére.

Az idei bükk- és tölgymakktermés jövedelme igen rossz, minthogy a már két hónap óta tartó nagy esőzés az ugyanis csekély termést tönkre tette.

A folytonos esőzésnek nemcsak ez, hanem a kopár köves oldalaknak lemosása is következménye. Lépten-nyomon láthatni új nagy vizmosások támadását, kőcsoportokat leszakadni a völgyekbe, hogy ott a víz folyását akadályozzák, minek következtében később annál nagyobb rohammal rontson lefelé a megtorlódott víz.

Szomoru szép látványt nyújt itt a mostani időjárás, vízáradások terülnek el e völgyeken, házak állanak a vízben, a vizen ház, híd és más épületrészek jönnek sebesen úszva lefelé, nagy rohammal ütődve az utközben talált házakhoz. A nagy szél (bóra), villámlás és menydörgés kíséretében dühösködik. A bosnyák faházak szerencsére elég ruganyossággal bírnak, inognak ugyan, de még eddig ellentállanak és daczolnak az elemekkel. Meddig fog ez tartani, ki tudná megjövedölni. Az ember rettenet, várva végpusztulását e vidéknek.

És mily változó az időjárás! Este villámlás, menydörgés, másnap reggel 6 centim. magas hó; a közlekedés egészen fennakadt. Azt sem tudom, levelem eljut-e valaha távoli szép hazámba.

Helm Gyula.

A f a p i a c z r ó l .

B u d a p e s t , november-hó 20.

Ámbár a fakereskedelemben az úgynevezett holt idény már beállott, és ez idő szerint az összes üzletforgalom a tűzifára szoritkozik, mindazáltal oly eseményeket kell regisztrálnunk, melyek mig egyrésről ezen időszakban szokatlanok, másrésről azonban a jobb idők beálltának előjeleiül üdvözölhetők.

Mindenekelőtt az idényszerű cikkekről kell megemlékeznünk, ez pedig a tűzifa, mely most főfogyasztási termékünket